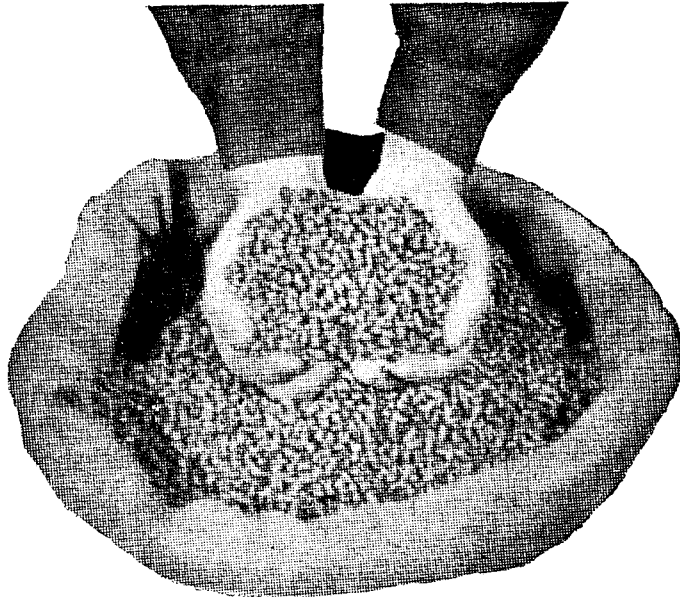

גלולות שחת — מספוא ערב לבקר?

לקבוצת התחמיץ כ־2,25 ק"ג שחת קצוצה לכל עגל והודות לכך הושגה בהמשך הניסוי עליה יומית במשקל בגבולות 271 גרם; התוספת היו־מית במשקל משך כל תקופת הניסוי הסתכמה איפוא בקבוצה זו ב־12 גרם לכל עגל. בקבוצת השחת המקוצצת הצריכה היומית לכל עגל היתה 4,85 ק"ג ותוספת המשקל היומית — 271 גרם; קבוצת השחת הבלתי קצוצה צרכה בממוצע ליום ולעגל כ־5 ק"ג ותוספת המשקל נעה סביב 271 גרם. בקבוצת הגלולות היו דרושים 906

בתחנת הניסונות שליד אוניברסיטת אילינוי (ארה"ב) נערכו בשנה האחרונה ניסויים בגלולות שחת בעגלי מרבק. הגלולות הוכנו משחת שהכילה כ־ $\frac{2}{3}$ איטן ו־ $\frac{1}{3}$ אספסת. בניסויים אלה עמדו להשוואה סוגי מספוא אלה: שחת רגילה, שחת קצוצה, תחמיץ והגלולות. החומר הגלמי לארבעת מיני מספוא אלה נאסף משטח אחד שהיה אחיד בקמתו, ובהכנת מיני המספוא השרנים הקפידו כל הזמן שלא יתהווה הבדל כלשהו בהרכב החומר הגלמי. הגלולות היו בעלות

ק"ג מספוא לתוספת משקל של 100 ק"ג. בקבוצת השחת המקוצצת — 1722 ק"ג מספוא ובקבוצת השחת הרגילה — 1778 ק"ג שחת לתוספת משקל בת 100 ק"ג.

עם סיכום הניסוי נתקבל שקבוצת הגלולות הוסיפה כמעט פי שלוש מאשר שתי הקבוצות האחרות שניזונו בשחת ולייצור 100 ק"ג משקל חי נדרשה חצי מנת המספוא מבשאר הקבוצות. מובן שמחירי המספוא היו שונים: טון אחד של גלולות שחת עולה ב־30 דולר, טון אחד של

קוטר של 4,5 מילימטר והוכנו משחת כבושה שנטחנה יפה על ידי מגרסה מיוחדת וקמח השחת עובד לגלולות ע"י מכונה מיוחדת לכך.

לניסויים אלה הורכבו 4 קבוצות של בני־בקר שמשקלם ההתחלתי נע סביב 195 ק"ג. הניסוי נמשך 119 יום. כל קבוצה של בני־בקר קיבלה את המספוא המיועד לה באופן חפשי חוץ מקבוצת התחמיץ; קבוצה זו איבדה ממשקלה ב־28 הימים הראשונים 21,7 ק"ג לכל עגל. בהמשך הניסוי, במשך 85 הימים הנותרים, תוסיפו

נדאג לייצור חלב גם בקיץ!

שהן נאלצות לסגל את עצמן בצידון ובמנגנון בעבודה ובשיווק לעונת השיא וביתר חודשי השנה כל הפוטנציאל שלהן נשאר בלתי מנוצל, מה שמייקר את הטיפול בעיבוד החלב ובשיווק. הדברים ידועים היטב לכל הבוקרים, אבל כל אחד עושה את חשבונו הוא: הפרה אשר ממליטה בעונה הנחה תניב 500 ליטר חלב יותר (בערך) בתקופה.

לא נשנה את פני הדברים באם לא נבטיח מחיר גבוה יותר עבור החלב בקיץ, אשר ייצורו יקר יותר.

על הבעיה הזאת דובר ואף נכתב, אבל דומני שלא נעשה דבר של ממש לפתרונה. מתוך אחר ריות לכל הנוגע למשק החלב על התאחדות מגדלי בקר ליטול את היוזמה ולהביא את הענין לדיון משותף לפני כל המוסדות הנוגעים בדבר, כגון מוסדות הממשלה (המחלקה לבקר, פיקוח על המחזירים), מרכז תנובה, הסוכנות היהודית וכל הרוצה להטות שכס. על ההתאחדות לערוך מחקר בשאלה הזאת על יסוד כל אותם הנתונים אשר עומדים לרשותה ולעבד הצעה מעשית ומנומקת בענין הפרשי מחירי החלב בקיץ ובחורף וכן להצביע על המקור לכיסוי ההפרש.

השעה דוחקת. כעת, בשלהי הקיץ, דוחים מספר משקים הזרעת פרות אשר השנה עוד המליטו בקיץ ובקרוב יצטרפו גם הם למשווקים את חלבם בחורף בעיקר. ועדה מוסמכת צריכה לשבת על המדוכה באופן דחוף, להחליט באופן עקרוני על מחיר גבוה יותר עבור חלב קיץ, לתת פרסום להחלטה זאת ולעקוב ככל האפשר אחר ההתפתחות המסוכנת במשק החלב שלנו.

י. ד.

הגושרים

הדינים והחשבונות החדשים על ביקורת תנובת החלב מלמדים אותנו שנמשכת ביתר קנאות המגמה בין יצרני החלב לרכו את ההמ" לטות לעונת החורף אף באיזורים, אשר בהם אין הכרח לנהוג כך מטעמים אקלימיים. ראינו ואף נוכחנו באותם האיזורים שאפשר לייצר מספוא גם ועסיסי בכמויות הדרושות גם בקיץ, להאביסו לפרות והן מניבות שפע של חלב, אם כי לא באותה המידה כמו בחורף. ולמעשה אנו גורמים במו ידינו למחסור בחלב בארץ בחודשי הקיץ.

דרך זו פסולה מכמה וכמה בחינות. אנו מחבלים במאמצינו להרחיב את שוק חלב השתיה. מבחינה לאומית בריאותית יש לגנות בהחלט התפתחות זו, ולגבי המחלבות שלנו הרי זה אומר

שחת קצוצה — 20 דולר וטון אחד שחת רגילה 17.38 דולר. היוצא מזה שתוספת המשקל בקבוצת הגלולות החזירה תמורה של 39.7 דולר עבור כל טון מספוא שמחירו בשוק הוא 30 דולר ושתי הקבוצות האחרות הביאו תמורה של 20.9 דולר עבור טון שחת קצוצה או שלמה.

כשנשאלו עורכי הניסוי במה אפשר להסביר את עליונותן של הגלולות, שהרי הוכנו מאותו חומר גלמי (ללא כל תוספת מיוחדת), ואין גם לשער שנעכלותם היתה גבוהה יותר, תשובתם היתה שטעימות מספוא הגלולות היא שעוררה את העגלים לאכול יותר. בדרך כלל נוכחו בניי סויים אלה שוב שהבקר מחבב יותר מספוא בצורת גלולות או פתיתים מאשר בצורת קמח או גריסין דקים.

מ. ביי

הועתק מ"סוקצספול פארמינג"

אוג', 1956

החמרים האנטיביוטיים מאיטים את תנועת המזון בצינור העיכול

בניסוי שנערך בקולג' הווטרנארי שליד אוניברסיטת אילינוי נוכחו שהפניצילין המעיט את תנועות הפריסטאלטיס (התכווציות) באזורי המעיים של שפנים וחזירים. כידוע, תנועות הפריסטאלטיס דוחפות את המזונות לאורך צינור העיכול. בעל החיים המקבל תכשיר אנטיביוטי יכול, איפוא, לנצל ביתר יעילות את המזון ולהעלות את שיעור התעכלותו הודות לתנועתו המואטת; כתוצאה מזה ניתן להשיג תוספת משקל גבוהה יותר בפיטום בעלי חיים מכמות מסוימת של מזון.